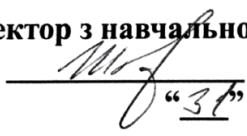

**ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА»**

Факультет суспільних і прикладних наук

Кафедра іноземної філології та бізнес-комунікацій

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з навчально-методичної роботи
 Ярослав ШТАНЬКО
“31” 08 2026 р.

ОСНОВИ ТЕОРІЇ МОВНОЇ КОМУНІКАЦІЇ (2 курс)

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Галузь знань:	В Культура, мистецтво та гуманітарні науки
Спеціальність:	В11 Філологія (спеціалізація: В11.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша - англійська)
Освітньо-професійна (освітньо-наукова) програма:	Англійська мова в діловій комунікації (переклад – включно)
Освітній рівень:	перший (бакалаврський)
Статус дисципліни:	обов’язкова
Мова викладання, навчання та оцінювання:	англійська
Семестр викладання	IV

**Івано-Франківськ
2026**

РОЗРОБНИК:

викладач кафедри іноземної філології
та бізнес-комунікацій

Ольга ВІРСТЮК

ЗАТВЕРДЖЕНО:

на засіданні кафедри іноземної філології
та бізнес-комунікацій
протокол № 1 від 31.08. 2026 р

Василь БОЙЧУК

УЗГОДЖЕНО:

Гарант ОП

Аліна ДУШКЕВИЧ

СХВАЛЕНО:

на засіданні Науково-методичної ради, протокол № 1 від 31 серпня 2026 р.

е-mail	olha.virstiuk@ukd.edu.ua
Номер аудиторії чи кафедри	202
Посилання на сайт	https://ukd.edu.ua
Сторінка курсу в СДО	https://online.ukd.edu.ua/course/view.php?id=4684

ВСТУП

Анотація навчальної дисципліни «ОСНОВИ ТЕОРІЇ МОВНОЇ КОМУНІКАЦІЇ»

Дисципліна «Основи теорії мовної комунікації» є нормативною дисципліною циклу професійної підготовки. Вона розрахована на 1 семестр і містить загалом 3 кредити.

Навчальна дисципліна «Основи теорії мовної комунікації» належить до числа дисциплін, що мають важливе теоретичне і практичне значення, оскільки вміння спілкуватися полягає не лише у правильному формулюванні висловлювання відповідно до граматичних, лексичних, стилістичних та інших вимог, а й у знанні того, в яких реальних контекстах можливі ті чи ті висловлювання. У зв'язку з цим потрібно вміти аналізувати комунікативну ситуацію, розпізнавати її важливі риси й переключати мовний реєстр залежно від типу і способу спілкування.

Мета курсу – формування у здобувачів системного розуміння теоретичних і практичних засад мовленнєвої комунікації, закономірностей комунікативного процесу, принципів ефективної вербальної та невербальної взаємодії, а також розвиток комунікативної та міжкультурної компетентностей. Курс спрямований на ознайомлення здобувачів із основними моделями, функціями, формами та контекстами комунікації, механізмами виникнення й подолання комунікативних бар'єрів і конфліктів, особливостями міжособистісної, групової, публічної та професійної комунікації. Особлива увага приділяється ролі мови, культури, контексту, невербальних засобів та комунікативних стратегій у досягненні взаєморозуміння.

Основними **завданнями** навчальної дисципліни є:

- ознайомлення з основними поняттями, категоріями та теоретичними підходами до вивчення мовленнєвої комунікації;
- формування розуміння структури, етапів та закономірностей комунікативного процесу;
- вивчення основних моделей комунікації та особливостей їх застосування для аналізу реальних комунікативних ситуацій;
- визначення основних функцій, форм, сфер і контекстів комунікації;
- формування навичок аналізу вербальних і невербальних компонентів комунікації;
- ознайомлення з принципами, правилами та етичними нормами ефективної комунікації;
- розвиток навичок активного слухання, надання зворотного зв'язку, аргументації та переконання;

- формування здатності розпізнавати причини, типи та моделі міжособистісних конфліктів;
- ознайомлення зі стратегіями управління конфліктами, ведення переговорів та досягнення взаємовигідного результату;
- розвиток комунікативної компетентності у професійній, академічній, особистій та громадянській сферах;
- формування розуміння взаємозв'язку мови, культури та контексту комунікації;
- ознайомлення з основними теоріями та концепціями міжкультурної комунікації;
- розвиток навичок ефективної взаємодії в умовах культурного різноманіття та глобалізації;
- формування здатності застосовувати комунікативні стратегії й тактики відповідно до мети, ситуації та особливостей співрозмовника;
- розвиток навичок самостійного аналізу комунікативних явищ, роботи з теоретичними джерелами та застосування отриманих знань до реальних комунікативних ситуацій;
- розвиток навичок використання інформаційних і комунікаційних технологій для пошуку, опрацювання, систематизації та представлення інформації з проблем мовленнєвої комунікації;
- формування навичок збирання, аналізу, систематизації та інтерпретації мовного й комунікативного матеріалу;
- формування навичок проведення навчальних і прикладних досліджень у сфері мовленнєвої та міжкультурної комунікації.

Студент повинен **знати**:

- основні поняття й терміни теорії мовленнєвої комунікації та походження поняття *communication*;
- основні моделі комунікації, зокрема моделі Аристотеля, Ласвелла, лінійну, інтерактивну та транзакційну моделі;
- структуру та основні елементи комунікативного процесу;
- поняття контексту та його основні різновиди: фізичний, психологічний, соціальний, реляційний і культурний;
- основні функції та форми комунікації: внутрішньоособистісну, міжособистісну, групову, публічну та масову;
- особливості комунікації в академічній, професійній, особистій та громадянській сферах;
- основні потреби, що реалізуються через комунікацію, та способи їх задоволення;
- принципи й правила ефективної комунікації, комунікативні норми та етичні аспекти взаємодії;
- поняття метакомунікації та фатичної комунікації;
- сутність вербальної комунікації та основні функції мови;

- поняття символу, значення, денотації, конотації та трикутника значення;
- відмінності між усною та писемною комунікацією;
- поняття невербальної комунікації, її принципи та функції;
- основні види невербальних засобів: кінесика, жести, міміка, погляд, поза, дотик, вокаліка, проксеміка, хрононеміка тощо;
- поняття міжособистісної комунікативної компетентності;
- сутність міжособистісного конфлікту, його основні причини, типи та моделі;
- основні стилі управління конфліктами: конкуренція, уникнення, пристосування, компроміс і співпраця;
- поняття *face* та основні положення теорії збереження обличчя (*Face-Negotiation Theory*);
- особливості індивідуалістичних і колективістських культур;
- поняття культури, її основні елементи та вплив культури на комунікацію;
- основні положення концепції Едварда Т. Голла та поняття висококонтекстної й низькоконтекстної культур;
- основні принципи міжкультурної та кроскультурної комунікації;
- особливості міжнародного ділового спілкування та етикету;
- основні поняття й положення окремих теорій комунікації та прагматики: теорії мовленнєвих актів, кооперативного принципу Г. П. Грайса, теорії ввічливості, комунікативної компетентності, дискурс-аналізу, прагматики та семантики тощо;
- поняття комунікативної невдачі, комунікативних стратегій і тактик, пресупозиції, дейксису, інференції, дискурсу та контексту;
- основні положення теорій міжкультурної адаптації та культурного шоку;
- особливості групової комунікації, групових ролей, мереж взаємодії та відповідальності учасників групи.

Студент повинен **вміти**:

- аналізувати комунікативні процеси та визначати їх основні компоненти;
- застосовувати основні моделі комунікації для аналізу конкретних комунікативних ситуацій;
- визначати мету, учасників, контекст, канал та характер комунікативної взаємодії;
- розрізняти вербальні та невербальні засоби комунікації та визначати їх функції;
- аналізувати значення мовних одиниць з урахуванням денотативного, конотативного та контекстуального компонентів;
- ефективно використовувати мовні засоби відповідно до мети, ситуації, адресата та комунікативного контексту;

- застосовувати навички активного слухання, постановки запитань, аргументації, переконання та надання зворотного зв'язку;
- добирати відповідні комунікативні стратегії й тактики відповідно до ситуації;
- розпізнавати комунікативні бар'єри, невдачі та причини непорозуміння;
- аналізувати конфліктні ситуації та визначати їхні причини й характер;
- застосовувати різні стилі управління конфліктами залежно від ситуації;
- використовувати переговорні стратегії та навички для досягнення взаємовигідних (*win-win*) рішень;
- зберігати власне «обличчя» та враховувати потребу співрозмовника у збереженні його позитивного соціального образу;
- адаптувати власну комунікативну поведінку до культурних, соціальних та професійних особливостей співрозмовника;
- виявляти культурні відмінності у вербальній і невербальній поведінці;
- ефективно взаємодіяти з представниками інших культур у повсякденному, академічному та професійному середовищі;
- застосовувати правила міжнародного ділового етикету;
- аналізувати комунікативні ситуації з позицій основних теорій мовленнєвої та міжкультурної комунікації;
- проводити самостійний пошук, опрацювання та критичний аналіз наукової інформації з проблем комунікації;
- застосовувати теоретичні знання для аналізу реальних комунікативних ситуацій, групової взаємодії та професійного спілкування;
- оцінювати ефективність власної комунікативної поведінки та визначати шляхи її вдосконалення;
- використовувати інформаційні та комунікаційні технології для пошуку, відбору, опрацювання, аналізу та представлення інформації;
- збирати, систематизувати, аналізувати та інтерпретувати мовний і комунікативний матеріал;
- здійснювати навчальне та прикладне дослідження комунікативних явищ, формулювати висновки та представляти результати дослідження.

Професійні компетентності та результати навчання, яких набувають здобувачі освіти внаслідок вивчення навчальної дисципліни «Основи теорії мовної комунікації» (шифри та зміст компетентностей та програмних результатів навчання вказано відповідно до ОП «Англійська мова в діловій комунікації (переклад включно)».

Шифр та назва компетентності	Шифр та назва програмних результатів навчання
ЗК10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	ПРН5. Співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо.
ЗК11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	ПРН16. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності.
ЗК12. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.	ПРН19. Мати навички участі в наукових та/або прикладних дослідженнях у галузі філології.
СК2. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.	
СК6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.	
СК7. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних фактів, інтерпретації та перекладу тексту.	
СК8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.	
СК12. Здатність до організації ділової комунікації.	

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Курс	2		
Семестр	4		
Кількість кредитів ЄКТС	3		
Аудиторні навчальні заняття		денна форма	заочна форма
	лекції	14 (в годинах)	2 (в годинах)
	семінари, практичні	28 (в годинах)	6 (в годинах)
Самостійна робота		48 (в годинах)	82 (в годинах)
Форма підсумкового контролю	Екзамен (комп'ютерне тестування) 30 (в годинах)		

Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни¹:

Пререквізити	Постреквізити
Вступ до мовознавства	Теорія мовної комунікації
Практика перекладу	Практикум з англomовної комунікації
	Міжкультурна комунікація у світовому просторі

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Перелік тем лекційного матеріалу

Lecture 1. Introduction to the Theory of Speech Communication (2 hours)

- The concept, nature and functions of speech communication.
- Communication as a process of information exchange and interaction.
- Main approaches to the study of communication.
- Types and forms of communication.
- Communication and speech activity.

¹ тільки для обов'язкових дисциплін

- The role of communication in interpersonal, professional and social interaction.

Lecture 2. Communication Process (2 hours)

- The structure and components of the communication process.
- Sender, receiver, message, channel and feedback.
- Encoding and decoding of information.
- Communication context and its types.
- Communication barriers and noise.
- Factors influencing the effectiveness of communication.

Lecture 3. Communication Principles (2 hours)

- Basic principles and rules of effective communication.
- Clarity, accuracy, relevance and consistency of communication.
- Principles of active listening and feedback.
- Cooperation and mutual understanding in communication.
- Respect, empathy and communicative ethics.
- Strategies for improving communication effectiveness.

Lecture 4. Communication Conflicts (1 hour)

- The concept and nature of communication conflict.
- Causes and types of conflicts in communication.
- Conflict situations and communication barriers.
- Verbal and non-verbal manifestations of conflict.
- Conflict management and resolution strategies.
- Constructive communication in conflict situations.

Lecture 5. Verbal Communication (2 hours)

- The concept and functions of verbal communication.
- Oral and written forms of verbal communication.
- Language as a means of interpersonal interaction.
- Choice of words, register and communicative style.
- Questioning, explaining, persuading and arguing.
- Effective speaking and listening strategies.

Lecture 6. Non-verbal Communication (2 hours)

- The concept and functions of non-verbal communication.
- Facial expressions, gestures and body language.

- Eye contact, posture and physical distance.
- Voice characteristics: tone, pitch, tempo and pauses.
- Appearance and other non-verbal signals.
- The relationship between verbal and non-verbal messages.
- Cultural differences in non-verbal communication.

Lecture 7. Communication Competence. Intercultural Communication

(3 hours)

- The concept and components of communicative competence.
- Linguistic, sociolinguistic, pragmatic and strategic competence.
- Strategies for effective interpersonal and professional communication.
- The concept and principles of intercultural communication.
- Culture, values, beliefs and communication styles.
- Cultural differences and stereotypes in communication.
- Culture shock and intercultural misunderstandings.
- Barriers to intercultural communication and ways of overcoming them.
- Strategies for developing intercultural communicative competence.

Зміст практичних занять

Тема 1. Introduction to the Theory of Speech Communication (4 год)

1. The definition of communication (remember to mention the origin of the notion)
2. The definition of the model of communication
3. Aristotle's model of communication.
4. 5 communicators' skills.
5. Laswell's model of communication.
6. Maslow's pyramid of needs.
7. Main functions of communication.
8. Forms of communication (talk about each one): interpersonal, intrapersonal, group, public, mass-communication.
9. Verbal and non-verbal communication.

Тема 2. Communication Process. (4 год)

1. Communication process and its elements (talk about each one).
2. Transmission (linear) model of communication.
3. Context (physical, psychological, social, relational, cultural).
4. Interaction model of communication.
5. Transaction model of communication.
6. Semantic structure of communication process.

Тема 3. Communication Principles. (4 год)

1. The definition of “principle”
2. Spheres of life (spheres: *academic, professional, personal, and civic*)
□ *talk about each one.*
3. Talk about needs (physical, instrumental, compliance gaining, relational needs, identity needs) □ *talk about each one.*
4. Common tactics for gaining compliance
5. Communication as a process
6. Communication as guided by culture and context
7. How communication is learned
8. Communication rules and norms
9. Meta communication
10. Phatic communication
11. Communication ethical implications.

Тема 4. Communication Conflicts. (4 год)

1. Interpersonal communication competence
2. Functional aspects of interpersonal communication
3. Interpersonal conflict
4. The ability to manage conflicts: where and how to acquire it and learn it
5. Competing style of managing conflicts
6. Avoiding style of managing conflicts
7. Accommodating style of managing conflicts
8. Compromising style of managing conflicts
9. Collaborating style of managing conflicts
10. Tips for win-win outcome
11. The notion of “face” and what does it mean to save it?
12. Face negotiation theory
13. Individualistic and collectivistic cultures
14. Face work strategies
15. Identifying conflict patterns
16. Negotiation steps and skills

Тема 5. Verbal Communication. (4 год)

1. Verbal Communication (definition)
2. Functions of language
3. Triangle of meaning
4. Symbols
5. Communication as a rule-governed system
6. Denotation and connotation

7. Differences between written and spoken communication
8. Functions of verbal communication

Тема 6. Non-verbal Communication. (4 год)

1. Non-verbal communication (definition and explanation)
2. Principles of non-verbal communication
3. Functions of non-verbal communication
4. Types of non-verbal communication (kinesics, gestures, adaptors, emblems, illustrators, head movements and posture, eye contact, facial expressions, haptics, vocalics, pitch, volume, speaking rate, vocal signature, verbal fillers, proxemics, chronemics) □ talk about each one, describe the specific features, classifications (if any)

Тема 7. Communication Competence. Intercultural Communication. (4 год)

1. Talk about culture (definition + description)
2. Elements of culture (race, ethnicity, nationality, gender, sexual orientation, socioeconomic standing)
3. Edward T. Hall and his paradigm
4. Cross-cultural communication skills
5. Globalization
6. Cross-cultural business communication
7. International (business) etiquette
8. Choose ONE of the following key concepts and talk about it:
 - Speech Act Theory
 - Grice's Maxims (Cooperative Principle)
 - Politeness Theory (Brown & Levinson)
 - Code-Switching
 - Communicative Competence (Dell Hymes)
 - Discourse Analysis
 - Pragmatics vs. Semantics
 - Context and Meaning (Halliday's context of situation)
9. Research the following points:
 - Definition of the concept
 - Theorists who developed it
 - Main ideas and principles
 - Real-life examples or situations where it applies
 - Why it is important in understanding human communication

Зміст самостійної роботи здобувачів

1. Origin of Language. (2 год)
2. Language Acquisition. (2 год)
3. Language as a System. (2 год)
4. Different Types of Presupposition. Presupposition in Pragmatics. (2 год)
5. Temporal Deixis in English. (2 год)
6. Text. Discourse. Context. Contexts within the Field of Communication. (2 год)
7. Communicative Failures. (2 год)
8. Communicative Strategies and Tactics. (2 год)
9. Inferences. (2 год)
10. Linguistic Relativity. (2 год)
11. Intercultural Communication Theories. (2 год)
12. Intercultural Adaptation. (2 год)
13. Culture Shock. (2 год)
14. Preparing to Meet the Speechmaker's Challenge. (2 год)
15. Turning the Spotlight on the Audience and the Speaker. (2 год)
16. How to Become a More Effective Public Persuader? (2 год)
17. Defining conflict. Cooperative versus competitive conflict. (2 год)
18. Managing Conflict Successfully: Skills and Strategies. (2 год)
19. Approaches to Leadership: the Leader in You. (2 год)
20. Defining Group Networks. (2 год)
21. Member Responsibilities: Group Roles. (2 год)
22. Group Interaction and the Social Environment. (2 год)
23. How to Improve Communication among Group Members. (2 год)
24. How to Improve Your Problem-solving Skills. (2 год)

Розподіл годин, виділених на вивчення дисципліни:

Найменування видів робіт	Розподіл годин за формами навчання	
	денна	заочна
Самостійна робота, год, у т.ч.:	48	82
Опрацювання матеріалу, викладеного на лекціях	13	22
Підготовка до практичних занять та контрольних заходів	5	20
Підготовка звітів з практичних робіт	10	20

Підготовка до поточного контролю	10	10
Опрацювання матеріалу, винесеного на самостійне вивчення	10	20

ПОЛІТИКА КУРСУ

1) щодо системи поточного і підсумкового контролю

Організація поточного та підсумкового семестрового контролю знань студентів, проведення практик та атестації, переведення показників академічної успішності за 100-бальною шкалою в систему оцінок за національною шкалою здійснюється згідно з “Положенням про систему поточного і підсумкового контролю, оцінювання знань та визначення рейтингу здобувачів освіти”. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

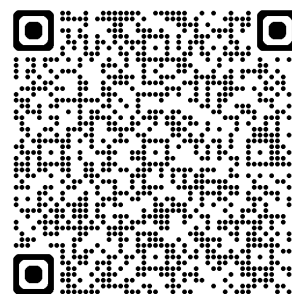
2) щодо оскарження результатів контрольних заходів

Здобувачі вищої освіти мають право на оскарження оцінки з дисципліни отриманої під час контрольних заходів. Апеляція здійснюється відповідно до «Положення про політику та врегулювання конфліктних ситуацій». Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

3) щодо відпрацювання пропущених занять

Згідно “Положення про організацію освітнього процесу” здобувач допускається до семестрового контролю з **конкретної навчальної дисципліни (семестрового екзамену, диференційованого заліку)**, якщо він виконав усі види робіт, передбачені на семестр навчальним планом та силабусом/робочою програмою навчальної дисципліни, підтвердив опанування на мінімальному рівні результатів навчання (отримав ≥ 35 бали), відпрацював визначені індивідуальним навчальним планом всі лекційні, практичні, семінарські та лабораторні заняття, на яких він був відсутній. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

4) щодо дотримання академічної доброчесності

“Положення про академічну доброчесність” закріплює моральні принципи, норми та правила етичної поведінки, позитивного,

сприятливого, доброчесного освітнього і наукового середовища, професійної діяльності та професійного спілкування спільноти Університету, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#). Ознайомитись з “Політикою академічної доброчесності” - за [покликанням](#).

5) щодо використання штучного інтелекту

“Положення про академічну доброчесність” визначає політику щодо використання технічних засобів на основі штучного інтелекту в освітньому процесі. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).² “Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату, самоплагіату, фабрикації та фальсифікації академічних творів” містить рекомендації щодо використання в академічних текстах генераторів на основі штучного інтелекту. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

Під час вивчення навчальної дисципліни «Основи теорії мовної комунікації» здобувачі використовують ШІ як інструмент моделювання та аналізу комунікативних ситуацій, рольової взаємодії, дослідження вербальних і невербальних засобів комунікації, порівняння комунікативних стратегій, підготовки навчальних матеріалів та розвитку навичок критичного оцінювання інформації. Здобувачі здійснюють перевірку та критичний аналіз результатів, отриманих за допомогою ШІ, із використанням наукових джерел.

6) щодо використання технічних засобів в аудиторії та правила комунікації

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо). На гаджетах повинен бути активований режим «без звуку» до початку заняття. Під час занять заборонено надсилення текстових повідомлень, прослуховування музики, перевірка електронної пошти, соціальних мереж тощо, окрім виробничої необхідності. Під час виконання заходів контролю використання гаджетів заборонено (за винятком, коли це передбачено умовами його проведення). У разі порушення цієї заборони результат анулюється без права перескладання. Ознайомитись з відповідним документом можна за [посиланням](#).

Комунікація відбувається через електронну пошту і сторінку дисципліни в Moodle.

7) щодо зарахування результатів навчання, здобутих шляхом формальної/інформальної освіти

Процедури визнання результатів навчання, здобутих шляхом формальної/інформальної освіти визначаються «Положенням про порядок визнання

² визначається політика використання ШІ в навчальній дисципліні - дозволене/заборонене, правила використання

результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та / або інформальної освіти». Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).³

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

При вивченні дисципліни застосовується комплекс методів для організації навчання студентів з метою розвитку їх логічного та абстрактного мислення, творчих здібностей, підвищення мотивації до навчання та формування особистості майбутнього фахівця.

Програмний результат навчання ⁴	Метод навчання	Метод оцінювання
ПРН5. Співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо.	Комунікативний метод; інтерактивні методи навчання; робота в парах і малих групах; рольові ігри та моделювання міжкультурних комунікативних ситуацій; дискусії та кейс-метод.	Усне опитування; оцінювання участі в дискусіях і груповій роботі; оцінювання рольових ігор та практичних завдань; аналіз кейсів; презентація результатів групової роботи.
ПРН16. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності.	Пояснювально-ілюстративний метод; проблемне навчання; метод аналізу комунікативних ситуацій; кейс-метод; дискусія; робота з науковими джерелами; моделювання професійних комунікативних ситуацій.	Усне та письмове опитування; тестування; виконання практичних завдань; аналіз комунікативних кейсів; презентації; модульний контроль; підсумковий контроль.

³ визначається перелік електронних та інших ресурсів та умови перезарахування

⁴ для вибіркового навчання дисциплін вказується результат навчання

ПРН19. Мати навички участі в наукових та/або прикладних дослідженнях у галузі філології.	Дослідницький метод; проблемно-пошуков е навчання; самостійна робота з науковими джерелами; аналіз та інтерпретація мовного й комунікативного матеріалу; метод проєктів; міні-дослідження.	Оцінювання самостійної дослідницької роботи; аналіз і презентація результатів дослідження; оцінювання наукових повідомлень/презентацій; захист індивідуального або групового проєкту; оцінювання письмових аналітичних робіт.
--	---	---

МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНІ РЕСУРСИ

Для вивчення навчальної дисципліни «Основи теорії мовної комунікації» необхідно:

- 1) проектор або інший мультимедійний екран для демонстрації відео та презентацій;
- 2) хмарні сховища даних (Google Drive) для спільного доступу до великих файлів та групової роботи;
- 3) книги, що входять до програми навчального курсу.

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Вид	Зміст	% від загальної оцінки	Бал	
			min	max
Поточні контрольні заходи	Всього	60	35	60
Підсумков і контрольні заходи	екзамен	40	25	40
Всього:	-	100	60	100

Процедура проведення контрольних заходів, а саме поточного контролю знань протягом семестру та підсумкового семестрового контролю, регулюється «Положенням про систему поточного та

підсумкового контролю оцінювання знань та визначення рейтингу студентів».

Фіксація **поточного** контролю здійснюється в “Електронному журналі обліку успішності академічної групи” на підставі чотирибальної шкали – “2”; “3”; “4”; “5”. У разі відсутності студента на занятті виставляється “н”. За результатами поточного контролю у Журналі, автоматично визначається підсумкова оцінка, здійснюється підрахунок пропущених занять.

Критерії оцінювання (аудиторні заняття):

«відмінно»	Здобувач демонструє системні, глибокі та ґрунтовні знання теоретичних засад мовленнєвої та міжкультурної комунікації, вільно володіє відповідною термінологією, розуміє основні теорії, концепції та моделі комунікації. Уміє самостійно аналізувати комунікативні ситуації, визначати їхні особливості, причини комунікативних невдач і конфліктів, обґрунтовано добирати комунікативні стратегії та тактики. Успішно застосовує знання у практичних і професійних ситуаціях, демонструє високий рівень комунікативної та міжкультурної компетентності. Самостійно опрацьовує наукові джерела, критично аналізує інформацію та аргументовано представляє результати дослідження. Відповіді логічні, послідовні, аргументовані, без суттєвих помилок.
«добре»	Здобувач демонструє достатньо повні та систематизовані знання основних понять, теорій і моделей комунікації, володіє спеціальною термінологією. Уміє аналізувати основні комунікативні ситуації, визначати типи та причини конфліктів, застосовувати основні комунікативні стратегії й тактики. Здатний використовувати набуті знання у практичних та професійних ситуаціях і враховувати культурні особливості комунікації. Виконує дослідницькі та аналітичні завдання, проте окремі висновки можуть бути недостатньо обґрунтованими. Допускає незначні неточності або окремі помилки, які не впливають істотно на загальний результат.
«задовільно»	Здобувач демонструє базове знання основних понять і положень дисципліни, але має труднощі із систематизацією та застосуванням теоретичного матеріалу. Володіє основною термінологією, однак допускає неточності у визначеннях і поясненнях. Здатний за допомогою викладача аналізувати типові комунікативні ситуації та визначати основні види комунікації, конфліктів і комунікативних бар'єрів. Може застосовувати окремі комунікативні стратегії у стандартних ситуаціях. Виконує навчальні та практичні завдання переважно за зразком. Самостійний аналіз і аргументація є недостатньо розвиненими.
«незадовільно»	Здобувач демонструє фрагментарні та недостатні знання основних понять і теоретичних положень дисципліни, не володіє необхідною термінологією або використовує її неправильно. Не може самостійно пояснити основні моделі, принципи та закономірності комунікації, має значні труднощі під час аналізу

	комунікативних ситуацій і конфліктів. Не вміє належно застосовувати теоретичні знання на практиці, не розрізняє основні вербальні, невербальні та міжкультурні особливості комунікації. Не виконує або виконує на недостатньому рівні практичні й дослідницькі завдання, не демонструє навичок самостійного аналізу та аргументації.
--	--

Усі пропущені заняття, а також негативні оцінки студенти зобов'язані відпрацювати впродовж трьох наступних тижнів. У випадку недотримання цієї норми, замість “н” в журналі буде виставлено “0” (нуль балів), без права перездачі. Відпрацьоване лекційне заняття в електронному журналі позначається літерою «в».⁵

До підсумкового контролю допускаються студенти які за результатами поточного контролю отримали не менше 35 балів. Усі студенти, що отримали 34 балів і менше, не допускаються до складання підсумкового контролю і на підставі укладання додаткового договору, здійснюють повторне вивчення дисципліни впродовж наступного навчального семестру. За результатами підсумкового контролю (диференційований залік/екзамен) студент може отримати 40 балів. Студенти, які під час підсумкового контролю отримали 24 бали і менше, вважаються такими, що не здали екзамен/диференційований залік і повинні йти на перездачу.

Загальна семестрова оцінка з дисципліни, яка виставляється в екзаменаційних відомостях оцінюється в балах (згідно з **Шкалою оцінювання знань за ЄКТС**) і є сумою балів отриманих під час поточного та підсумкового контролю.

Шкала оцінювання знань за ЄКТС:

Оцінка за національною шкалою	Рівень досягнень, %	Шкала ECTS
Національна диференційована шкала		
Відмінно	90 – 100	A
Добре	83 – 89	B
	75 – 82	C
Задовільно	67 – 74	D

⁵ можна вказати теми чи завдання, які є обов'язковими до виконання, а також особисті підходи до оцінювання рівня знань здобувачів під час аудиторної роботи

	60 – 66	E
Незадовільно	35 – 59	FX
	0 – 34	F
Національна недиференційована шкала		
Зараховано	60 – 100	-
Не зараховано	0 – 59	-

Студенти, які не з'явилися на екзамені без поважних причин, вважаються такими, що одержали незадовільну оцінку.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ⁶

Основна література

1. Бацевич Ф.С. *Нариси з лінгвістичної прагматики*. Львів, 2010. 336 с.
2. Бацевич Ф.С. *Основи комунікативної лінгвістики*. Київ. Академія. 2014. 343 с.
3. Карпенко С.Д. *Основи теорії мовної комунікації*. Навчально-методичне видання. Біла Церква. БНАУ. 2018. 140 с.
4. Косенко Ю.В. *Основи теорії мовної комунікації*. Суми. Сумський державний університет. 2011. 187 с.
5. Селіванова О.О. *Основи теорії мовної комунікації*. Черкаси. 2011. 350 с.
6. Яшенкова О.В. *Основи теорії мовної комунікації*. Київ. ВЦ «Академія». 2010. 312 с.
7. Carroll D. *Psychology of Language*. Brooks, Cole Publishing Company. 1999. 242 p.
8. Grice H. P. *Studies in the Way of Words*. Harvard University Press. 1989. 394 p.
9. Kramsch C. *Language and Culture*. Oxford University Press, Inc. 1998. 203 p.
10. Myholynets O.I. *Fundamentals of the Theory of Speech Communication*. Uzhhorod : Uzhhorod National University, 2021.
11. Perry John. *Pragmatics*. Cambridge. Cambridge University Press. 2011. 178 p.

⁶ обов'язково: враховувати вимоги [ДСТУ 8302:2015](#) (відповідно до [Наказу № 65, від 4.03.2016](#)), [рекомендації](#) Національного агентства з забезпечення якості вищої освіти, використовувати літературу за останні 5-7 років, наводити власні публікації за змістом навчальної дисципліни.

12. Poluzhyn M.M., Vrabel T. T. *Lectures on the Course "Basics of Speech Communication Theory"*. Uzhhorod, 2006.
13. Ushchapovska I.V. *The basics of speech communication theory : lecture notes*. Sumy : Sumy State University, 2021. 119 p.
14. Yule George. *Pragmatics*. Oxford. Oxford University Press. 1999. 137 p.

Додаткова література

15. Гладуш Н.Ф. *Прагматичні аспекти висловлювання і дискурсу*. Київ. Видавничий центр КНЛУ. 2005. 200 с.
16. Семенюк О.А., Паращук В.Ю. *Основи теорії мовної комунікації : навчальний посібник*. Київ. Видавничий центр «Академія». 2010. 240 с.
17. Ariel M. *Defining Pragmatics*. New York. Cambridge University Press. 2010. 172 p.
18. Griffiths P. *An Introduction to English Semantics and Pragmatics*. Edinburgh. Edinburgh University Press. 2006. 264 p.
19. *Handbook of Communication Competence*. Ed. by Rickheit G., Strohner H. Berlin. New York. Moutonde Gruyter. 2008. 387 p.
20. Huang Y. *Pragmatics*. Oxford; New York. Oxford University Press. 2007. 186p.
18. Szabó Z. G. *Semantics vs. Pragmatics*. Oxford. Clarendon Press. New York, N.Y. Oxford University Press. 2005. 164 p.